

๑๓

การใช้ บรอมครีซอล เพอเฟิล เป็นออปติคอลโพรบเพื่อตรวจวัด
การจัดระเบียบและการเคลื่อนไหวระดับโมเลกุลในเนื้อเยื่อต้นแบบ

นางสาวเจษฎี ม่านสะอาด

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาเคมี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

ISBN 974 - 632 - 611 - 2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I16655321

BROMCRESOL PURPLE AS AN OPTICAL PROBE
FOR MONITORING MOLECULAR ORDER AND
MOTION WITHIN MODEL MEMBRANE

Miss Jasadee Mansa-ard

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Science in Pharmacy
Department of Pharmaceutical Chemistry

Graduate School

Chulalongkorn University

1995

ISBN 974 - 632 - 611 - 2

Thesis Title Bromcresol Purple as an Optical Probe for
Monitoring Molecular Order and Motion within
Model Membrane.
By Miss Jasadee Mansa-ard
Department Pharmaceutical Chemistry
Thesis Advisor Assistant Professor Usa Glagasigij, Ph.D.

Accepted by the Graduate School, Chulalongkorn University
in Partial Fulfillment of the Master's Degree

Santi ThoongsuwanDean of Graduate School
(Associate Professor Santi Thoongsuwan, Ph.D.)

Thesis Committee

Suttatip ChantaraskulChairman
(Associate Professor Suttatip Chantaraskul, M.Sc. in Pharm)
Usa GlagasigijThesis Advisor
(Assistant Professor Usa Glagasigij, Ph.D.)
Mitr PathipvanichMember
(Mitr Pathipvanich, Ph.D.)
Panida VayumhasuwanMember
(Panida Vayumhasuwan, Ph.D.)

พิมพ์ต้นฉบับบทความวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

เลขที่ ม่านสะอาด : การใช้ บรอมครีซอล เพอเพิล เป็นออปติคอลโพรบ เพื่อตรวจวัดการ
จัดระเบียบและการเคลื่อนไหวยาระดับโมเลกุลในเนื้อเยื่อต้นแบบ (BROMCRESOL
PURPLE AS AN OPTICAL PROBE FOR MONITORING MOLECULAR
ORDER AND MOTION WITHIN MODEL MEMBRANE) อ. ที่ปรึกษา :
ผศ.ดร. อุษา กล้ากลิจ, 93 หน้า. ISBN 974-632-611-2

บรอมครีซอล เพอเพิล เป็นสีที่มีคุณสมบัติเป็นกรด จัดอยู่ในกลุ่มซัลฟอนาซีน การเปลี่ยนแปลง
สเปกตรัมการดูดกลืนแสงของบรอมครีซอล เพอเพิล สามารถนำมาใช้ในการตรวจวัดสภาวะเหลวและการจัดเรียง
ตัวของแผ่นเนื้อเยื่อไขมันได้ บรอมครีซอล เพอเพิล ซอบอยู่ในเนื้อเยื่อที่มีสภาวะเหลวมากกว่าสภาวะแข็ง
โมโนเมอร์ของบรอมครีซอล เพอเพิล พบในสภาวะเหลว (ความยาวคลื่นของการดูดกลืนแสงสูงสุด 598 นาโน
มิเตอร์) อย่างไรก็ดี เมื่อแผ่นเนื้อเยื่อมีความหนาแน่นเพิ่มมากขึ้น บรอมครีซอล เพอเพิล จะจัดเรียงตัวใหม่
ในลักษณะไดเมอร์ (ความยาวคลื่นของการดูดกลืนแสงสูงสุด 557 และ 575 นาโนมิเตอร์) แผ่นเนื้อเยื่อที่มีสภาวะ
เหลวสูงจะมีผลทำให้ความยาวคลื่นของการดูดกลืนแสงสูงสุดของโมโนเมอร์เพิ่มขึ้น เนื่องจากสีสามารถแทรกตัวลง
ไปในบริเวณไฮโดคาร์บอนได้ดีมากขึ้น การเติมคอเลสเตอรอลลงไปบนแผ่นเนื้อเยื่อลิโปโซมที่อุณหภูมิที่สูงกว่า
อุณหภูมิที่เกิดการเปลี่ยนสภาวะทำให้แผ่นเนื้อเยื่อมีความหนาแน่นเพิ่มขึ้น ส่งผลให้เกิดไดเมอร์เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ดี
ที่อุณหภูมิที่ต่ำกว่าอุณหภูมิที่เกิดการเปลี่ยนสภาวะ คอเลสเตอรอลส่งผลให้แผ่นเนื้อเยื่อมีความเหลวมากขึ้น
โมโนเมอร์จึงเพิ่มขึ้นและเมื่อมาอยู่ใกล้กันมากๆ จะเกิดเป็นไดเมอร์ทำให้ไดเมอร์ขนาดใหญ่ขึ้น การเกิดไดเมอร์
ซึ่งเกิดจากการผสมที่ไม่เป็นเนื้อเดียวกันของฟอสโฟลิปิดที่มีความยาวของเส้นเอซิลไม่เท่ากัน ทำให้แผ่นเนื้อเยื่อ
อยู่ในลักษณะหลวม ดังนั้นบรอมครีซอล เพอเพิล จึงสามารถแทรกตัวลงไปบนแผ่นเนื้อเยื่อได้ง่ายขึ้นและทำให้
เกิดไดเมอร์ซึ่งเป็นผลจากการเชื่อมซ้อนกันของฟอสโฟลิปิดบนบรอมครีซอล เพอเพิล สองโมเลกุล การเพิ่มขึ้น
อย่างมากของโมโนเมอร์ในแผ่นเนื้อเยื่อซึ่งมีประจุเมื่อเปรียบเทียบกับแผ่นเนื้อเยื่อที่เป็นกลาง อาจเป็นผลเนื่องจาก
การมีปฏิกริยาทางไฟฟ้าต่อกันระหว่างโมเลกุลของสีและโมเลกุลที่ให้ประจุ การใส่อนุพันธ์ของคอเลสเตอรอล ทำ
ให้สภาวะเหลวในแผ่นเนื้อเยื่อเพิ่มขึ้นซึ่งเป็นผลตรงข้ามกับผลของคอเลสเตอรอล และสภาวะการรบกวนดังกล่าว
เพิ่มขึ้นตามความยาวของอนุพันธ์ที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากสเปกตรัมการดูดกลืนแสงของบรอมครีซอล เพอเพิล
มีความง่ายและชัดเจนต่อการแปลผล และไวต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างและส่วนประกอบของแผ่นเนื้อเยื่อ
ต้นแบบ ดังนั้นจึงสามารถนำบรอมครีซอล เพอเพิล ไปใช้เป็นออปติคอลโพรบในการศึกษาการเปลี่ยนแปลง
ที่เกิดขึ้นในโครงสร้างและหน้าที่ของแผ่นเนื้อเยื่อของสิ่งมีชีวิต

ภาควิชา.....เภสัชเคมี.....

สาขาวิชา.....เภสัชเคมี.....

ปีการศึกษา.....2538.....

ลายมือชื่อผู้ผลิต..... *dl* *si*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *อุษา กล้ากลิจ*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

พิมพ์ต้นฉบับบทความวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

C675238 MAJOR PHARMACEUTICAL CHEMISTRY

KEY WORD : FLUIDITY/ BROMCRESOL PURPLE/ 1,6-DIPHENYL-1,3,5-HEXATRIENE/ FLUORESCENCE POLARIZATION
JASADEE MANSA-ARD: BROMCRESOL PURPLE AS AN OPTICAL PROBE FOR MONITORING MOLECULAR ORDER AND MOTION WITHIN MODEL MEMBRANE. THESIS ADVISOR: ASSIST. PROF. USA GLAGASIGIJ, Ph.D. 93 pp. ISBN 974-632-611-2

Bromcresol purple (BCP) is an acid dye belonging to sulfonphthalein group. Changes in absorption spectra of BCP are utilized for monitoring membrane bilayer fluidity and degree of lipid packing. BCP binds preferentially to fluid phase lipid in greater extent than a gel phase one. Monomer (λ max 598 nm.) of BCP is found in fluid phase, however in higher membrane density, BCP reorients to be dimer conformations (λ max 557 and 575 nm). A bathochromic shift of monomer maxima is achieved in more fluid membrane due to deeper penetration of dye into hydrocarbon region. Addition of cholesterol to liposomal membrane produces condensing effect in lipid above its phase transition temperature (T_c), consequently, promoting dimer formation. However, increasing amount of BCP in lipid below its T_c is also observed due to fluidizing effect of cholesterol, then larger dimer band is illustrated as a result of close packing of BCP monomers. Appearance of domain caused by non-ideal mixing of unequal acyl chain length phospholipids loosens membrane; thus allows ease of penetration, therefore dimers are formed by overlapping of π -electrons on two BCP molecules. Much more extent of monomers illustrated in membrane incorporating charged amphiphiles compared to a neutral one suggests electrostatic interaction between dye and charged amphiphile molecules. Inclusion of cholesterol derivatives create more fluidity in membrane in the opposite way of cholesterol and degree of perturbation increases with longer chain length. Since absorption spectra of BCP are simple and clear for interpretation and are sensitive to alteration of model membrane structures and compositions; thus BCP is introduced as one of the optical probes of choice for study structural and functional events occurring in biological membrane.

ภาควิชา.....เภสัชเคมี.....
สาขาวิชา.....เภสัชเคมี.....
ปีการศึกษา.....2538.....

ลายมือชื่อในเล่ม.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

ACKNOWLEDGEMENTS

I am sincerely indebted to my thesis advisor, Assistant Professor Usa Glagasigij, for her inestimable advice, guidance, concern, understanding, kindness and encouragement throughout the period of my graduate study.

I would like to express my thankfulness to Associate Professor Suttatip Chantaraskul, head of the Department of Pharmaceutical Chemistry, for her hospitality and providing facilities.

I am obligated to the members of thesis committee for their valuable scrutinizing and discussion.

Thankful expression is also extended to all staffs of the Department of Pharmaceutical Chemistry for their cooperation.

I wish to express my gratitude to the Graduate School of Chulalongkorn University for granting partial financial support.

Finally, I would like to express my indefinite gratitude to my parents for their endless love, care and encouragement throughout my study.

CONTENTS

	Page
THAI ABSTRACT.....	iv
ENGLISH ABSTRACT.....	v
ACKNOWLEDGEMENT.....	vi
LIST OF TABLES.....	viii
LIST OF FIGURES.....	x
ABBREVIATIONS.....	xiv
CHAPTER	
I INTRODUCTION.....	1
II BACKGROUND.....	6
III EXPERIMENTAL.....	21
IV RESULTS AND DISCUSSION.....	28
V CONCLUSION.....	78
REFERENCES.....	83
VITA.....	94

LIST OF TABLES

	Page
Table 1. Absorption intensity at each wavelength of BCP in membranes made from phosphatidylcholines having acyl chain length of C 12 - C 18.....	32
Table 2. Peak area of monomer and dimer bands of BCP from membranes composed of various acyl chain length phospholipids.....	33
Table 3. Absorption intensity at each wavelength of BCP in membranes made from dimyristoylphosphatidylcholine at various temperatures.....	39
Table 4. Absorption intensity at each wavelength of BCP in membranes made from various mixtures of DLPC and cholesterol.....	47
Table 5. Absorption intensity at each wavelength of BCP in membranes made from various mixtures of DMPC and cholesterol.....	50

Table 6. Absorption intensity at each wavelength of BCP in membranes made from various mixtures of DPPC and cholesterol.....	53
Table 7. Absorption intensity at each wavelength of BCP in membranes made from various mixtures of DLPC and DPPC.....	59
Table 8. Absorption intensity at each wavelength of BCP in membranes made from various mixtures of DLPC, cholesterol and charged amphiphiles.....	65
Table 9. Absorption intensity at each wavelength of BCP in membranes made from mixtures of DMPC and cholesterol or DMPC and cholesterol derivatives....	70
Table 10. Absorption intensity at each wavelength of BCP in membranes made from mixtures of DMPC, cholesterol and cholesterol derivatives.....	74
Table 11. Peak area of monomer and dimer bands of BCP from membranes composed of DMPC, cholesterol and / or its derivatives.....	75

LIST OF FIGURES

	Page
Figure 1. Fluorescence anisotropy of a cylindrically symmetric fluorophore.....	14
Figure 2. Schematic representation of phospholipids.....	22
Figure 3. Chemical structures of cholesterol and its derivatives (chol O - chol II).....	23
Figure 4. Chemical structure of divalent anion of BCP.....	24
Figure 5. Chemical structure of 1,6,-diphenyl-1,3,5-hexatriene...	25
Figure 6. Absorption spectra of BCP in liposomal membranes made from phosphatidylcholines having acyl chain length of C 12 - C 18.....	31
Figure 7. Peak area of monomer and dimer bands of BCP from membranes composed of various acyl chain length phospholipids.....	34

- Figure 8. Fluorescence polarization (A) and anisotropy (B) of DPH in phosphatidylcholine liposomes having acyl chain length of 12 - 18 carbon atoms.....35
- Figure 9. Absorption spectra of BCP in liposomal membranes made from dimyristoylphosphatidylcholine at various temperatures.....38
- Figure 10. Absorption spectra of BCP in membranes made from various mixtures of DLPC and cholesterol.....46
- Figure 11. Fluorescence polarization (A) and anisotropy (B) of DPH in membranes made from various mixtures of DLPC and cholesterol.....48
- Figure 12. Absorption spectra of BCP in membranes made from various mixtures of DMPC and cholesterol.....49
- Figure 13. Fluorescence polarization (A) and anisotropy (B) of DPH in membranes made from various mixtures of DMPC and cholesterol.....51
- Figure 14. Absorption spectra of BCP in membranes made from various mixtures of DPPC and cholesterol.....52

- Figure 15. Fluorescence polarization (A)and anisotropy (B) of DPH in membranes made from various mixtures of DPPC and cholesterol.....54
- Figure 16. Effects of cholesterol on phospholipids differing in acyl chain length as illustrated by fluorescence polarization.....55
- Figure 17. Absorption spectra of BCP in membranes made from various mixtures of DLPC and DPPC.....58
- Figure 18. Fluorescence polarization (A)and anisotropy (B) of DPH in membranes made from various mixtures of DLPC and DPPC.....60
- Figure 19. Absorption spectra of BCP in membranes made from various mixtures of DLPC , cholesterol and charged amphiphiles.....64
- Figure 20. Proposed ring structure occurred between SO_3^- of BCP and trimethylammonium group of phosphatidylcholine.....66
- Figure 21. Absorption spectra of BCP in membranes made from various mixtures of DMPC and cholesterol / cholesterol derivatives.....69

- Figure 22. Absorption spectra of BCP in membranes made from various mixtures of DMPC, cholesterol and cholesterol derivatives.....73
- Figure 23. Peak area of monomer and dimer bands of BCP from membranes composed of DMPC and cholesterol derivatives (1 : 0.6 , by mole)..... 76
- Figure 24. Peak area of monomer and dimer bands of BCP from membranes composed of DMPC, cholesterol and its derivatives.....77

ABBREVIATIONS

BCP	Bromcresol purple
Chol	Cholesterol
Chol 0	Cholesterol derivative 0
Chol I	Cholesterol derivative I
Chol II	Cholesterol derivative II
DCP	Dicetyl phosphate
DLPC	Dilauroylphosphatidylcholine
DMPC	Dimyristoylphosphatidylcholine
DPH	1,6-Diphenyl-1,3,5-hexatriene
DPPC	Dipalmitoylphosphatidylcholine
DSPC	Distearoylphosphatidylcholine
LUVs	Large unilamellar vesicles
MC 540	Merocyanine 540
REVs	Reverse phase evaporated vesicles
SL	Stearylamine
SR	Sarcoplasmic reticulum
T _c	Phase transition temperature